

13. Μες στο μουσείο

9 Διάβασε το παρακάτω ποίημα.

Ήλιος

Βγήκες, ήλιε, κι έλαμψες
κι έλαμψε η πλάση,
ουρανοί και θάλασσες
και βουνά και δάση.

Ήλιος το καθαρίο φως
λάμπει στην καρδιά μου
και η λύπη και το ψέμα
φεύγουνε μακριά μου.

Βασίλης Ρώτας

Μπορείς να συμπληρώσεις τον πίνακα με τις λέξεις που λείπουν;

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ονομαστική	η	γραμμή	η λύπη	η ζάχαρη
Γενική	της	γραμμής	της λύπης	της ζάχαρης
Αιτιατική	την	γραμμή	τη λύπη	τη ζάχαρη
Κλητική	—	—	—	—

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ονομαστική	οι	γραμμές	οι λύπες	οι ζάχαρες
Γενική	των	γραμμών	των λυπών	—
Αιτιατική	τις	γραμμές	τις λύπες	τις ζάχαρες
Κλητική	—	—	—	—

Κάνε τώρα τις ασκήσεις 11 και 12 στις σελίδες 11 και 12 του Τετραδίου Εργασιών.

Αύριο Ανδολόγιο

55

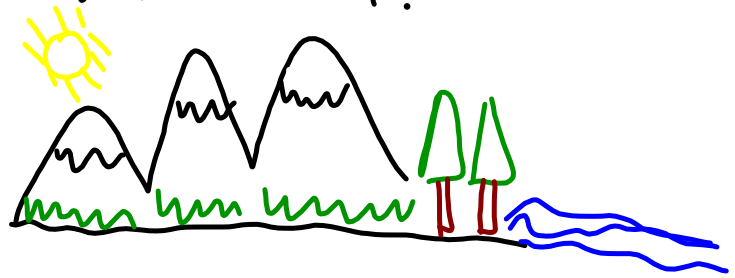
πλάση Ο

☑ Είναι όλος ο κόσμος και η φύση.

✓ Αγαπώ όλη την πλάση.

◊ πλάθω

🎵 π λ ά - σ η

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Άσκηση

7

Διάβασε το παρακάτω κείμενο και υπογράμμισε τις λέξεις που δηλώνουν φωνές ζώων. Αντίγραφέ τις στο τετράδιό σου και σημείωσε δίπλα το ζώο που βγάζει την κάθε φωνή. Έπειτα αναζήτησε στο λεξικό τις λέξεις βελάζω, βρυχώμαι, γκαρίζω, πιπιρίζω, κακαρίζω και πρόσθεσέ τις στο λεξικό που έφτιαξες.

Ο σκύλος που δεν ήξερε να γαβγίζει

Μια φορά κι έναν καιρό ήτανε ένας σκύλος που δεν ήξερε να γαβγίζει. Δε γάβγιζε, δε νιασούριζε, δε μουνγκάνιζε, δε χλιμ-γτριζε, δεν περπατούσε και κανείς κανιά φωνή ζωού. Ήτανε ένα μοναδικό σκυλί, που ποιος ξέρει πώς κατέφτασε από έναν τόπο όπου δεν υπήρχανε σκυλιά. Το ίδιο δεν καταλάβαινε πως του έλειπε τίποτα. Οι άλλοι τού ανοίξαν τα μάτια. Του λέγανε:

- Μα εσύ δε γαβγίζεις;
- Δεν ξέρω, είμαι ξένος.
- Άκου απάντηση! Δεν το ξέρεις πως τα σκυλιά γαβγίζουν;

Ο σκύλος δεν ήξερε τι να απαντήσει. Δεν ήξερε όμως να γαβγίζει κι ούτε ήξερε πώς να μάθει.

Τζάνι Ροντάρι, «Παραμύθια για να σπάτε κέφι», εκδ. Κάδρος, απόδοση Άλκη Ζέη, εικονογράφηση Σοφία Ζαραμπούκα

Άσκηση

8

Χρωμάτισε **κόκκινες** τις λέξεις που σου δείχνουν **δυνατούς** ήχους και **μπλε** τις λέξεις που σου δείχνουν **απαλούς** ήχους. Αν δεν ξέρεις τι σημαίνουν, αναζήτησέ τις στο λεξικό σου.

- ✦ το κελάρυσμα του ποταμού ✦ το μπουμπουνητό ✦ το σφύριγμα του αέρα
- ✦ το ζουζουρνισμα της μέλισσας ✦ το γουργουρητό της γάτας
- ✦ το τριξίμο της καρέκλας ✦ το θρόισμα των φύλλων
- ✦ ο ήχος του τιμπάνου ✦ το σκάσιμο του λάστικου

13. Μες στο μουσείο

Άσκηση 9

Γράψε στη σειρά όπως στο παράδειγμα:

ρήμα είμαι – αόριστο άρθρο – χρώμα – σχήμα.

Είναι ένα
κίτρινο τρίγωνο.

Άσκηση 10

Περιγράψε στο τετράδιό σου την αίθουσά σου. Πες σε ποιο σημείο του σχολείου βρίσκεται. Πώς είναι; Τι έχει μέσα;

Θυμήσου να χρησιμοποιήσεις κάποια από τα επιρρήματα:

πάνω, κάτω, μέσα, έξω, αριστερά, δεξιά, εμπρός, πίσω, ψηλά, χαμηλά, ανάμεσα, δίπλα, αλλού, παντού.

Άσκηση 11

Τι ωραία που είναι τα παιχνίδια! Μπορούμε να παίξουμε ακόμη και με τις λέξεις. Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις όπως στο παράδειγμα.

- ✦ Τα κεραμίδια της στεγής (στέγη) μας είναι χαλασμένα.
- ✦ Ο δυνατός αέρας ξήλωσε τα κεραμίδια από τις σκεπές (σκεπή) όλων των σπιτιών της γειτονιάς μας.
- ✦ Οι όχθες (όχθη) του ποταμού Στρυμόνα πλημμυρίζουν συχνά.
- ✦ Στη Χωχαρούπα οι φράχτες των αυλών (αυλή) ήταν κόκκινοι.
- ✦ Φυλάω τα γραμματόσημα της συλλογής μου σε ειδικές θήκες (θήκη).
- ✦ Περάσαμε τη νύχτα στο καταφύγιο της ψηλότερης κορυφής (κορυφή) του Ολύμπου.

6-3-25

αν. Τ.Ε. ασκ. 7 σελ.10

κίτρινο

Πέμπτη 6 Μαρτίου 2025
2 φορές Τ.Ε. σελ 10
Κλινε: η στέγη, η αυλή (Β.σελ.55)